

MAVZU. BOLALARNING YOSH XUSUSIYATLARI ASOSLARI

Bilish – Bolaning rivojlanish haqida va rivojlanish kechikishiga doir nazariy ma'lumotlarni nazariy jihatdan *tahlili qila olishi*.

1. [B 1 ball]Rivojlanishda kechikish deganda nima tushuniladi?

- A) Bola doimiy ravishda o'ynaydi
- B) Bola rivojlanishi tengdoshlarga nisbatan sustroq bo'lishi
- C) Bola tez o'sishi
- D) Bola juda ko'p gapiradi

Manba: Abdullayeva M. M., Karimova N. R. *Bola psixologiyasi*. – Toshkent: O'zbekiston, 2019.

Bilish – Bolaning rivojlanish haqida va rivojlanish kechikishiga doir nazariy ma'lumotlarni nazariy jihatdan *tahlili qila olishi*.

2. [B 1 ball] Adaptatsiya jarayonida bola qanday xatti-harakatlar ko'rsatishi mumkin?

- A) Ijtimoiy faollikning oshishi yoki pasayishi
- B) Doimiy uyqu va tinchlik
- C) Faqat hazil qilish
- D) Faqat musiqa tinglash

Manba: Erkaboyeva D. M. *Ilk yoshdagi bolalar psixologiyasi*. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.

Bilish – Bolaning rivojlanish haqida va rivojlanish kechikishiga doir nazariy ma'lumotlarni nazariy jihatdan *tahlili qila olishi*.

3. [B 1 ball] Rivojlanishdagi kechikishni bartaraf etishda eng muhim narsa nima?

- A) Mutaxassis bilan maslahatlashish va erta yordam ko'rsatish
- B) Bola o'zi tuzalishini kutish
- C) Bola ustidan qat'iy nazorat o'rnatish
- D) Bolani doim jazolash

Manba: Qodirova N. M., Narziyeva Z. T. *Maktabgacha yoshdagi bolalar psixodiagnostikasi*. – Toshkent:

Bilish – Bolaning rivojlanish haqida va rivojlanish kechikishiga doir nazariy ma'lumotlarni nazariy jihatdan *tahlili qila olishi*.

4. [B 1 ball] Psixoprofilaktika nima?

- A) Muammolarni oldini olishga qaratilgan choralar
- B) Muammoni o'rganish
- C) Muammoni e'tiborsiz qoldirish
- D) Muammoni kuchaytirish

Manba: Mahkamova M. A. *Pedagogik va ijtimoiy psixologiya*. – Toshkent: Innovatsiya, 2020.

Qo'llash – o'zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish.

5. [Q 2 ball] Stress bolada qanday belgilar orqali namoyon bo'lishi mumkin?

- A) Yig'lash, uyqu buzilishi, agressivlik
- B) Doim quvnoq bo'lish
- C) Faqat og'riq his qilish
- D) Faqat ovqat iste'moli ko'payishi

Manba: Shodiyeva M. K. *Stress va uni yengish yo'llari bolalar psixologiyasida*. – Toshkent: Ilm Ziyo, 2021.

Qo'llash – o'zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish.

6. [Q 2 ball] Stressni kamaytirishda qaysi omil eng muhim hisoblanadi?

- A) Bolaga doimiy bosim o'tkazish
- B) Bola bilan suhbat qurish va uni tinglash
- C) Bola bilan hech qanday muloqot qilmaslik
- D) Bola uchun majburiy ishlash

Manba: Shodiyeva M. K. *Stress va uni yengish yo'llari bolalar psixologiyasida*. – Toshkent: Ilm Ziyo, 2021.

Mantiqiy asoslash – muayyan ta'limiy vaziyatda faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog'liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, *xulosalar chiqara olish*.

7. [M3 ball] Adaptatsiya muammolari asosan qaysi vaziyatlarda yuzaga keladi?

- A) Bola yangi maktabga yoki bog'chaga kirganda
- B) Bola uyda dam olayotganda
- C) Bola do'stlari bilan o'ynayotganda
- D) Bola uyquga ketganda

Manba: Erkaboyeva D. M. *Ilk yoshdagi bolalar psixologiyasi*. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.

Mantiqiy asoslash – muayyan ta'limiy vaziyatda faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog'liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, *xulosalar chiqara olish*.

8. [M3 ball] Barvaqt aniqlash nima uchun muhim?

- A) Muammolar chuqurlashmasligi uchun
- B) Bola o‘z-o‘zidan o‘zgarmasligi uchun
- C) Bola tezroq kattalashishi uchun
- D) Bola doim yaxshi o‘ynashi uchun

Manba: Qodirova N. M., Narziyeva Z. T. *Maktabgacha yoshdagi bolalar psixodiagnostikasi*. – Toshkent: O‘qituvchi, 2021.

Mantiqiy asoslash – muayyan ta’limiy vaziyatda faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog‘liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, *xulosalar chiqara olish*.

9. [M3 ball] Rivojlanishda kechikishni aniqlashda nima yordam beradi?

- A) Doimiy o‘yindan cheklash
- B) Bolaning harakat va nutqini muntazam kuzatish
- C) Bola bilan gaplashmaslik
- D) Bola uchun doimiy jazolar qo‘llash

Manba: Abdullaeva M. M., Karimova N. R. *Bola psixologiyasi*. – Toshkent: O‘zbekiston, 2019.

Mantiqiy asoslash – muayyan ta’limiy vaziyatda faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog‘liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, *xulosalar chiqara olish*.

10.[M3 ball] Ota-onalarning psixologik savodxonligi nimani anglatadi?

- A) Bola bilan muloqot qilishni bilish va uning ruhiy ehtiyojlarini tushunish
- B) Faqat bola ustidan nazorat o‘rnatish
- C) Bola bilan kam gaplashish
- D) Bolani hech qanday tartibga solmaslik

Manba: Jabborova M. T. *Psixologik xizmat va bolalar rivojlanishidagi muammolar*. – Samarqand: SamDU nashriyoti, 2022.